

FEKUMI ki he Sivi Taungafanaū 'oku fai pe 'e kita'

Mālō e lelei

Na'a mau toki tohi atu kiate koe' fekau'aki mo e fekumi 'oku ne siofi 'a e **sivi fo'ou ki he taungafanaū** (kehe ia mei he sivi simia angamaheni 'o e taungafanaū (smear test)) 'oku faingofua ke ke fai pe 'e koe'.

'Oku mau loto ke fakaafe'i atu koe' ke ke fai pe 'a e sivi 'i 'api'. Kuo mau lī atu kiate koe 'a e pekete ki he sivi pe 'e kita' pe mo hono fakahinohino'. Te ke toe lava pe 'o sio he ngaahi vitiō fekau'aki mo e fekumi' 'i he xxxxxxxx

Ko hono fai e sivi 'oku fai'aki pe 'a ho'o fili 'ata'ata pe 'a koe'.

Kapau 'oku 'ikai te ke loto ke fai e sivi' pea 'oku SAI PE ia' pea 'e 'ikai liliu ai ha fa'ahinga me'a ia fekau'aki mo hono tokangaekina ho'o mo'ui'. Ko e ngaahi fakamatala 'eni' 'a e kakai fefine hili 'enau fai 'a e sivi fo'ou ko 'eni'.

Ko e me'a vave mo faingofua atu!

Ko hoku mehikitanga kuo 'osi 'ova atu he taimi totonu ke fai ai e simia, 'e lava nai ke ne fai 'e sivi?

'Oku 'ikai totonu ke ke fai 'a e sivi' ni' kapau 'oku ke feitama', kapau na'a ke kanisā taungafanaū, kapau na'a ke ma'u e langa ngalikehe 'a e konā' pē ko e puke he a'u', pē na'a ke toki fai ha sivi taungafanaū kimui' ni mai', pē ko e tafa (hysterectomy) 'o tu'usi ho taungafanaū'. Kapau 'oku 'ikai ke ke fakapapau'i 'a e taha 'o e ngaahi me'a' ni' pea ke fetu'utaki ki he Neesi he Fekumi' ni ki ha fale'i (huke ki he fakaikiki 'o e fika fetu'utaki')

Ko e sivi ko 'eni pe 'e kita' 'oku ma'u atu ia ki he mahina 'e tolu' he ko e kongā 'o e fekumi' ni'.

Ko 'ene lava pe fai ho'o sivi'

Ko e taha' pe ko ho'o tuku atu ki he senitā tanaki'anga me'a 'a e leepi', kiliiniki ho'o toketā fakafāmili', pe ko hono ngāue'aki e tangai kulia' kuo 'osi totongi'. Manatu'i ke 'omai fakataha mo e foomu kakato ki he felotoi' mo e foomu ki he leepi'. Ko e sivi pe 'e kita' 'oku sivi pe ia ki he human papillovirus (HPV) 'ata'ata pe'.

Ko e ola ho'o sivi'

Te ke ma'u 'a e ola ho'o sivi' 'i he uike 'e ua'. 'E fakahā atu 'e ho'o toketā 'a e ola 'o e ngaahi sivi'. Ko e sivi ko ē te ne fakahā atu 'oku ke ma'u 'a e HPV' 'oku 'ikai 'uhinga ia kuo ke ma'u e kanisā pē ko e fakatupunga 'o e kanisā. Kapau ko ho'o sivi' 'oku ne fakahā atu 'oku ke ma'u 'a e HPV' 'oku mau fale'i atu ke fai ha sivi 'o muimui'i'. Ko ho'o toketā pe Neesi ki he Fekumi te ne talanoa atu fekau'aki mo e ngaahi sivi 'o muimui'i'.

Ngaahi Fehu'i

'Oku mau kole ki he kakai fefine 'e ni'ihii' ke nau tali ha ngaahi fehu'i' ko 'emau fie fanongo pe ko e hā e fakakaukau 'a e kakai fefine' ki he sivi pe 'e kita'. Ko ia kuo mau fakakau atu e ngaahi fehu'i 'i ho'o peketei ki he sivi pe 'e kita'. Ko e founga hono sivi pe 'e kita' mo e tali 'o e ngaahi fehu'i' 'e fe'unga pe ia mo e miniti 'e 30'.

'Oku toe 'i ai ha'o ngaahi fehu'i'?

Kapau 'oku to e 'i ai ha'o ngaahi fehu'i' fekau'aki mo e sivi' pē ko e fekumi', kātaki 'oku talitali lelei koe' ke ke fetu'utaki ki he Neesi he Fekumi', **Jane Grant**.

Jane Grant

Telefoni 021 195 3439 (text pe telefoni)

pe 'imeili hpvstudy@waitematadhb.govt.nz

Ko e fakaikiiki ho fika fetu'utaki

'Oku matu'aki mahu'inga kiate kimautilu' ke ma'u e fakaikiiki totonu ho'o fika fetu'utaki', ko ia kātaki 'o fakahā mai kiate kimautilu' kapau kuo liliu e ngaahi fika fetu'utaki'.

Kapau 'oku 'ikai te ke loto ke fai e sivi' pea 'oku SAI PE ia' pea 'e 'ikai liliu ai ha fa'ahinga me'a ia fekau'aki mo hono tokangaekina ho'o mo'ui'. 'Oku mau kei fale'i atu ke ke sio ki ho'o neesi' pē toketā' ke talanoa fekau'aki mo e fai 'a e sivi simia angamaheni', pea koe toutou sivi ma'u pe 'a e founga lelei taha' 'e ma'u ai ha liliu 'e fakatupunga ai 'a e kanisā 'o e taungafanaū'.

Mālō 'aupito

Timi Fakatotolo ki he Sivi Taungafanaū (HPV) 'oku fai pe 'e kita.

